آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورقانی

نمره ۲۳ (۳۱۳) ایکنجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله اداره اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۳ شنبه ۹ مهر ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰	ریال
۶	آیلیغی	۶۵	»
۳	»	۳۵	»
۱	»	۱۲	»

فرقه داخلینده

انتظامی پوزانلارلا آمانسیز مبارزه ایتمه‌لی !

فرقه‌میز تشکیل تاپان گوندن ئوز هدفینه نائل اولماقدان ئوتری محکم انتظام یاراتمیش و ایله‌ده اونون گونی - گوندن محکملنمه سینه سعی ایتمیشدر .

تاریخ گوستریر که، قدرتلی انتظامی اولمایان بیر فرقه ئوز ایسته‌ك و آرزو لارینا نائل اولا بیلمه‌مشدر .

اونا گوره ده، فرقه‌میز تاریخدن بیر عبرت درسی کیمی استفاده ایتمیشدر فرقه‌میزین الده ایتدیگی بویوك تاریخی موفقیتلر یالنیز فرقه داخلینده اولان پولاددان محکم انتظام و دونمز اراده اثرینده وجوده گلمیشدر .

فرقه‌میزین انتظامی ایسه هر بیر فرقه عضوینین صداقت، متانت و فداکارلیغی ایله محکملنه بیلر .

بو ایسه هر بیر شرافتلی و ناموسلی فرقه‌چی نین مقدس وظیفه سی اولمالی‌در .

بونودا اونوتمامالی‌یبق که، فرقه داخلینده کی محکم انتظام فرقه‌میزین مرامینین و خلقمیزین سعادتینین ضامنی اولدیغی کیمی، بو انتظامین پوزولماسی ایسه فرقه‌میزی هدفیندن منحرف و خلقمیزی بدبختلیك اوچورومونا آپارماق دیمك‌در .

اعتراف ایتمك لازم‌در که، ایستر نهضتمیزدن قاباق و ایسترسه‌ده سونرا بعضی گوبود خودپسند و های‌کوی سالماقلا ئوزینی خلقه گوسترمك ایسته‌ین یالانچی پهلوانلار فرقه سیرالارینا داخل اولا بیلمیشلر .

بوجور یالانچی پهلوانلار فرقه آدیندان سوء استفاده ایده‌رك، فرقه‌نی ئوزلرینه بیر منفعت منبعه چیویرمك ایسته‌میشلر .

بونلار، نهضتیمیزین قیزغین زمانیندا و حال حاضرده ئوز شخصی منافعینی گودمكله فرقه‌میزین قارشی‌سیندا بویوك انگل اولموشلار .

بئله آداملار همیشه فرقه داخلینده ریاستلیك، خصوصیت خرجه‌ویرمك، خلقی آلداتماق، ئوزگه‌لرین ایشینه دخالت ایتمك، رتبه ادعاسیندا اولماق و بو کیمی خلقین نفرتینه سبب اولان آلچاق و یاراماز ایشلرله مشغول اولموشلار‌در .

بو کیمی فرقه چیلیگه لایق اولمایان عنصرلر باخشی دوشونمه‌لیدرلر که، اونلار بو یاراماز عمللری مقابلینده فرقه‌میزین غضبیندن جان قاچیرا بیلمه‌یه‌جکلر .

بونلار گوردوکلری چرکین تشبثلرین مقابلینده فرقه‌میزین عدالتلی محکمه‌سی طرفیندن لازمی جزایه یتیریله‌جکلر .

سون زمانلاردا فرقه انتظامینی پوزماغا تشبث ایده‌ن بعضی یاراماز عنصرلرین افشاء اولونماسی فرقه‌میزین قارشی‌سیندا دوران ان اساسلی مسئله‌لردن بیریسی‌در . اونا گوره ایندی فرقه‌میزین مرکزی قومیته‌سی طرفیندن مراغه، اهر و بوستان‌آباد فرقه تشکیلاتلارینین ایشلرینه یتیشمکدن ئوتری صلاحیتدار نماینده‌لر گونده‌ریلیبدر.

بو نماینده‌لر، یوخاریدا ذکر اولونان تشکیلاتلاردا اولان نالایق عضولرین افشا ایدیلمه‌سینده فرقه‌نین تاپشیریقلارینی لازمینجا یئرینه یتیره‌جکلر هابئله هر یئرده فرقه‌نین انتظامینی پوزانلارلا فرقه‌نین ان غدار دشمنلری کیمی مبارزه آپاریلاجاقدر .

م . آدم‌نوه‌سی

احمد ـ احمد

ابدی مذاکره‌لر

۱۹۴۶ نجی ایلین اول‌لرینده انگلیز ـ مصر ۱۹۳۶ نظامی معاهده‌سنین ۱۰ نجی ایلی سونا یتیشمیشدر .

۸۰ سنه‌دن بری دوام ایدن مصر اشغالینا بو معاهده وسیله‌سی ایله مشروع بیر عنوان ویریلمیش ایدی .

بو معاهده‌یه گوره انگلیزلر مصر استقلال و حاکمیتینی تصدیق ایتمکله برابر ئوز امپراطورلیقلارینین صویوللارینی قوروماق و « سوئز » قانالی امنیتین حفظ ایتمك عنوانی ایله مصرده قوشون ساخلاماق حقینی الده ایتمیشاردی .

معاهده‌نین بیر ماده سینه گوره بیرینجی ۱۰ ایل مدتینین سونوندا امضا ایده‌ن ایکی طرفین بیریسینین تقاضاسی اوزره معاهده‌ده تجدید‌نظر ایتمك ممکندر .

معاهده‌نین ۱۰ نجی ایل دونومی ایکنجی جهان محاربه‌سنین قورتاردیغی بوتون دنیادا قارا ارتجاعی و استعماری قوه‌لرین ضعیفله‌دیگی و اسارت زنجیرلری آلتیندا اینله‌ین خلقلرین آزادلیق اوغروندا مبارزه و قیام‌لاری ایله تصادف ایتمیشدر .

بوخوش تصادف نیل وادی سینده یاشایان مصر خلقی‌نی، فرصتدن استفاده ایدیب بوتون دنیا دموقرات قوه‌لرینه دایاناراق استعمار بویوندیریغینی کنارا آتماق ایچون مبارزه‌یه تشویق ایتدی .

محاربه بیتدیکدن سونرا بوتون مصر افکار عمومیسینده خارجی قوه‌لرین رسمی اولاراق مستقل تانینمیش اولان مصر تورپاقلاریندا اقامتی بویوك نفرت و انزجار روحی اویاندیردی .

مصرین بویوك شهرلرینده، قاهره ده و اسکندریه ده انگلیزلر علیهینه کارگرلر، محصل‌لر و باشقا صنف‌لر طرفیندن شدتلی تظاهرلر باش گوستردی .

بقیه‌سی ۴ - نجی صحیفه‌ده

لهستاندا

لهستان جمهوریتینین وزیرلر شوراسی ۷۵ نفر بویوك افسری تبعیت حقیندن محروم ایتمیشدر بونلار سابقده لهستان قوشونوندا خدمت ایدیب ایندی انگلیسلرین اشغال منطقه‌سنده انگلیس قوشونلاری سیرالارینا داخل اولمشلار . بونلارین بش نفری ژنرال ۱۴ نفری سرهنك ۲۶ نفری ۲ نجی سرهنك و ۳۰ نفری ایسه سرگرددرلر تبعیتدن محروم ایدیلنلرین لیستینده بیرینجی نوبه‌ده ژنرال آندرس‌ین آدی یازیلمیشدر اونلار مملکته خیانت ایتدیکلرینه گوره ۱۹۳۸ نجی ایلده محکوم اولمشلار .

مرکزی قومیته‌نین تشکیلات شعبه‌سینه

مرکزی قومیته‌نین ۷-۷-۲۵ تاریخلی هیئت عامله جلسه‌سی‌نین آلدیغی قراره گوره آقای سید حسن موسوی ۴۰۷۶۸ نمره‌لی عضویت ورقه‌سی‌نین صاحبی خوی تشکیلاتی‌نین تفتیش قومسیونونین عضوی فرقه یاراماز حرکتلر گوستردیگی و بو حرکتلر نتیجه‌سینده خوی اهالیسینین فرقه نسبت بدبین اولماسینی میدانه چیقارماق و فرقه انتظامینی پوزوب فرقه تاپشیریقینی یئرینه یتیرمدیکینه گوره فرقه‌دن اخراج اولونور .

تشکیلات شعبه‌سی بو تصمیمی بوتون فرقه تشکیلاتلارینه ابلاغ و عمومین اطلاعی ایچون روزنامه واسطه‌سیله انتشار ویرملیدر .

مرکزی کمیته‌نین صدری پیشه‌وری

اوزی ۶۳۴۲ نمره‌لی بخشنامه موجبنجه عموم فرقه کمیته‌لرینه اطلاع ویریلدی و بو وسیله ایله اعلان اولونور .

مرکزی کمیته‌نین تشکیلات شعبه‌سی

ورشودا

دونن ورشو روزنامه‌لرینین هاموسی لهستان سفیری طرفیندن امضا لانیب انگلیس دولتینه ویریلن مکتوبی نشر ایتمیشلر بو مکتوبدا دییلمیشدر که انگلیس قوشونی سیرالارینا لهستان تبعه‌لرینین آدلاری یازیلیر و بو آد یازما بوتون روزنامه‌لرده نشر اولونور من ئوز دولتیم طرفیندن لهستان تبعه‌لرینین استخدامندان لهستان دولتی‌نین رضایتی اولمادیغینا گوره اعتراض ایدیرم لهستان تبعه‌لری تك تکینین انگلیس قوشونی سیرالارینا وارد اولمالاری بین‌الخلق قانونلاریله مخالف‌در ـ ئوز دولتیندن اجازه‌سی اولمادان انگلیس قوشونلاری سیرالارینا وارد اولانلار بیلمیرلر که ئوز دولتیندن اجازه‌سی اولمادان خارجی قوشون سیرالارینا وارد اولماقین نه کیمی پیس نتیجه‌لری واردر .

دنیا آزادیخواهلاری آذربایجان نهضتینه قارشی

علاقه و صمیمیت بسله‌ییرلر

دموکراتیك نهضتمیز باشلانان گوندن ارتجاع و امپریالیزمین چوخلی های کوینه سبب اولدیغی حالدا دنیا آزادیخواهلارینی و مظلوم‌لارینی روحلاندیرمیش، سه‌وینده‌ریمیش و اونلارا آزادلیغین بئی بیر ظفر مژده‌سینی ویرمیشدر . بوتون آزادیخواهلار اولدیقجا صمیمیت و علاقه ایله نهضتمیزی قارشیلاییب و بیزیم آزادلیق جبهه‌سینده غالبیتمیزدن روحلانمیش و بو یولدا امکان ایتدیکلری قدر بیزه کمك اولموش و پشتیبانلیق ایتمیشلر دموکراتیك نهضتمیز باشلانان گوندن بیزیم صریح سوزلریمیز و نهضتمیزدن مقصد آذربایجان خلقی ایللر بویی دوام ایده‌ن اسارتدن قورتاریب آزادلیغا

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

رضا آذری

میانا خاطراتیندان

آذربایجان کندلی‌سینین روحیه‌سی

بو گونلرده تصادف اثری اولاراق میانایا، او، نهضتمیزین ایلك باشلاندیغی دیاره مسافرتیم دوشدی . زنجیری کیچنده شوفورلردن بعضی‌لری ینه‌ده قدیم کی شکایتلر قبیلیندن یانا - یاخیلا صحبت ایتمکده ایدیلر، اما اونلارین شکایتلری زنجیرده اولان گندلی فدائیلردن دگیل اورادا کی شهرلی گوزی آچیق قارداشلاریمیزدان ایدی .

واسنجا گیجه یتیشدیك . ماشینلاری ساخلادیلار و اورادا، رستوران ئوتینده اوتوران دائمی و یا موقتی بیر صحیه مامورینین حکمی ایله بش قران شیرخورشید آدینا حقیقی یا غیر حقیقی اما زوراکی قبض سیز پول ایسته‌ییردی . من یوك ماشینی‌نین اعلا یرینده اوتوردیغیمدان منه چوخ کیلیه نه‌دیلر . سوار اولدیغیمیز ماشینده ایران سوورتانسینه عائد اولدیغیندان شوفره تعلق باغلیان او مرموز پولدان بیر دینارادا اولسون توده‌نه‌دن بولیغیمیزا دوام ایتدیك . او بیری ماشینلاردا کیلارین مقدراتیندان داها خبریمیز اولمادی، اما هر نیجه اولورسا اولسون (حماما گیره‌ن ترلر) دییه‌رلر .

* * *

میانانی بیر ایل بوندان اول گورموشدوم، بودفعه گوردیگیمده اورادا بویوك بیر اجتماعی و مدنی تبدلات ظاهرا و باطنا گوزه چارپماقدا ایدی . خیاوانلارین آسفالتی مقدمه‌سینه باشلانمیشدی . ایکی طرفده کی آرخلاری

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

ایران مطبوعاتیندان

عراقدا، آذربایجان نهضتینین تاثیری

عراق زحمتکشلری، بوتون اورتا شرق زحمتکشلری کیمی، آذربایجان نهضتینی، اورتا شرقه نجات ویره‌ن حساب ایدیرلر

فرانسانین یاریم رسمی بیر روزنامه سینین نظریاتی

عراقین جوان پادشاهی‌نین پاریسه گلمسی مناسبتیله، فرانسانین یاریم رسمی اولان (لوموند) روزنامه‌سی، فرانسه ایله عراق آراسینداکی روابط خصوصیندا، و عراق مملکتینی و ایراندا کی سون حوادث نتیجه‌سینده حصوله گلن عکس‌العمل‌لرین عراقداکی تاثیراتی باره‌سینده بیر مقاله منتشر ایتمیش، فرانسا آژانسی‌دا (لوموند) روزنامه‌سی‌نین مقاله‌سینی آشاغیداکی شرح ایله خلاصه ایتمیشدر .

(لوموند) روزنامه‌سی فرانسا ایله عراق روابطی‌نین یاخشیلاشماسی و بغداددا فرانسا سفارتینین ایجادی مناسبتیله بعضی مطلب‌لر یازاندان سونرا، عراقین جوان پادشاهی‌نین فرانسایا گلمسینه اشاره ایده‌رك یازیر :

عراق مملکتی‌نین بوگونکی وضعیتی چاپراشیقدر . بو بحران بیر نیچه مدتدن به‌ری بو مملکتده ظهوره گلمیشدر و بیله بیر بحرانین عراق تورپاغیندا وجوده گلدیگی دنیایه ثابت اولموشدر، اونون‌دا علامتی بو مملکتده متعدد قابینه‌لرین بیر - بیرینین آرخاسیجا ایش باشینا گلمسی‌در .

بو مملکتده نیچه مدتدن قاباق باش گوستره‌ن سیاسی بحران، طبیعی تکامله دوغری سیر ایتمکین بو مملکتده کی عکس‌العملی ایدی . عراقدادا سایر ئولکه‌لر خصوصیله ایران کیمی ملت، ایکی طبقه‌دن تشکیل تاپمیش و ایکی یره بولونمیشدر : هیئت جامعه‌نین یوخاری طبقه‌سینی تشکیل ویره‌ن قسمت، او آداملاردر که، ایندی‌یه قدر فئودالیسم دوره‌یگلیکدن صونت درجه استفاده ایتمیشلر و ایندی‌ده بو ایشلرین زمانینین گچدیگینه متوجه اولدیقلاریندان ؛ دوشونورلر که، گله‌جکده کی تحولات زمانیندا، ئوز منفعتلرینی حفظ ایتمك ایچون گرك ایندیدن بیر ایش گوروسونلر بو طبقه انگلستانین هیچ بیر فشاری وارد اولمامیشدان ئوز - ئوزلرینه انگلستانا دایانیب انقلابی تبلیغاتین قاباغینی آلماق ایسته‌ییرلر . انقلابی جریانلارین رواج تاپیب وسعتلنمه‌سینین ئونینی آلماق ایچون انگلیس ایله عراق آراسیندا باغلانان قرارداده امیدلری واردر اونی ان محکم بیر سد حساب ایدیرلر .

بقیه‌سی ۲ - نجی صحیفه‌ده

ایران ما

اندونزیا باش وزیرینین انگلیس نماینده سیله گوروشمه‌سی

کیچمیش جمعه گونی اندونزیا باش وزیری دکتر شهریار انگلستانین مخصوص نماینده سیله گوروشمك ایچون باتاویا شهرینه گتمیشدر انگلیس نماینده‌سی ۹ گوندر باتاویا دادر .

م . آدم‌نوه‌سی

بوغازلار حقینده

سپتامبر آیینین ۲۸ نده سوومت خارجی ایشلر وزیرلیگی بوغازلار حقینده بیر یادداشت منتشر ایتمیشدی .

بو یادداشتدا سوومت دولتی اوت آیینین ۷ سنده ترکیه دولتینه گوندردیگی یادداشتی و ترکیه دولتینین اوت آیینین ۲۳ نده اونا ویردیگی جواب‌لاری قید ایدیر .

اوت آیینین ۷ سینده سوومت دولتی ترکیه دولتینه آشاغیداکی مضموندا بیر یادداشت گوندرمیشدیر .

« پتسدام قونفرانسینین دوتدیغی تصمیم اوزره چون مونترو پیمانی ایندیکی وضعیتله موافق دگل، لازمدیر اوندا تجدید نظر اولونسین » بو یادداشت داها بئله سوومت دولتی؛ آلمانلارین حربی گمی‌لرینین محاربه وقتی بغازلاردان کیچیب قارا دنیزه داخل اولماقلاری و قارا دنیز ساحلینده‌کی مملکتلرین خطره سالماقلارین قید ایتمیشدیر سونرا یادداشتدا ۱۹۴۱ نجی ایل ژوئیه آیندا آلمان حربی گمی‌لرینی قره‌دنیزه داخل اولماقلاری و

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

میانا خاطراتیندان

اول صفحه‌دن بقیه

گوزه‌ل بونما داشلار و بویوک فعالیتله قایرماغا شروع ایتمیشلردی اورانین مدنی و اجتماعی یئنی لیک‌لریندن. بیربیسده بش آلتی یوز نفرلیک عالی بیر تیاتر و سالونی‌نین بنا اولونماسیدر. سالون داخلی جهتدن هنوز تمام اولمامیشدر، هله لیکده داخلی تزیینات و موبل قسمتلری یاریمچیلیقدر. ایچینده اوستالار ایشله‌مکده ایدیلر. همین بو سالوندا میانا محلی قومیته‌سی و اطراف کندلرده اولان ۹ حومه‌سینین اشتراکیله ایکنجی قونفرانسی تشکیل تاپیشدی. بو قونفرانسدا اهالینین هر طبقه‌سیندن گوزه چارپیردی اما اوچ حصه‌سیندن آرتیغنی کندلی‌لر و کندلی فدائیلر تشکیل ویریردیلر. اونلاردا، اوز دموقرات فرقه‌لرینین مرامینه قارشی گوردیگیم حرارت و محبت چوخ درین ایدی. اوزاق یئرلردن گلدیکلری حالدا، اونلاردا یورغونلوق علامتی گورونمه‌یردی. هاموسی توی مجلسینده اولدیغی کیمی اورکلرینده‌کی مسرت وشادلیغین نشانه‌لری اوزلریندن و نطقلریندن آخلاشیایردی. ایندی آذربایجان کندلی‌سی ظلم و اسارت زنجیرین قیریب دیر نفس‌دن قورتولموش آجیقلی آسلان کیمی، اوزنون آزادلیق نعره‌سی داغلاری داشلاری لرزه‌یه گتیرمیشدر. بوندان صونرا داخی هیچ بیر خائن ال اونون طرفینه اوزانا بیلمز.

میانا خلقی عمومیتله خصوصا کندلی‌لری فرقه‌میزین لیده‌رینی دائما بویوک حرمت و محبتله یاد ایتمکده ایدیلر. قونفرانسدا، اونی گوره بیلمه‌دیکلریندن حقیقتا اوز عزیز آتاسی‌نین اشتیاقینی چکن بیر اوغول کیمی اونی زیارت ایده بیلمه‌دیکلریندن چوخ متاثر ایدیلر اونا گوره آقای پیشه‌وری‌نین تبریک تلغرافی اوخوندیقدا، قونفرانسداکی‌لارین احساساتی صون حدینه چاتدی. بیردنیا مسرت اظهار ایتدیلر.

میانا خیاوانلارینین آسفالت مخارجینی آقای پیشه‌وری‌نین مساعده‌طریقیله تهیه ایتمسی میانالیلاری چوخ ممنون ایتمیشدر.

او قونفرانسین مقدماتینی تدارک و صونوناقدر لیاقتله اداره ایده‌ن آقای شیده‌نین استعدادلی بیر جوان اولدیغنی ذکر ایتمه‌دن کچر ایسه‌م قایغوسیزلیق اولور. ذاتا اونون اوره‌کدن میانایا خصوصی بیر علاقه‌سی اولدیغنی باخیندان گوردوم. نهضتیمزین اولیندن میانا محلی قومیته‌سنین لیاقتله تشکیل ویرمه‌سینده زحمت‌لره قاتلانان معلوماتلی واستعداده مالك بیر فرقه‌چیدر.

* * *

میانانین معارفی

میانایا تابع ۹ محال واردر، ایندی هر بیر محال حومه آدی‌ایله آدلانیر. بو حومه‌لرین دوردی‌نین مرکزینده هر بیریسینده بش قلاسلی مدرسه دائر اولموشدور. گلن ایل بو مدرسه‌لر آلتی قلاسلی اولاجاقدر. بو ایل مدرسه‌لرده اوخویان اوشاقلارین صایی کیچن ایله نسبتله ایکی مقابل اولموشدور. مثلا تورکمن چای داکی مدرسه‌ده کیچن ایل (۴۲) نفر محصل وارایمیش بو ایل محصللرین صایی ۱۰۲ نفره بالغ اولموشدور.

میانا معارف رئیسی، بیر فعال جوان ایدی بشاش بیر چهره وشوقله منه ایضاحات ویریردی.

معلم نقصانلیغی خصوصیندا دیدیلر که، اگر بیزده کفایت قدرینجه معلم و وسایط اولارسا ایکی ایلین عرضینده میانا و محالیندا بیر نفر سوادسیز آدام تاپیلماز. چونکه هاموسی سواد لانماق عشقیله کیچه‌ـ گوندوز یانماقدا درلار.

معلم خصوصیندا، تبریزه پیشنهاد ویریلمیش و آذربایجان معارف اداره‌سی طرفیندن ده قبول اولونمیش ایسه‌ده هله‌لیکده عملی اولمادیغیندان، ایندی بورادا اولان معلملر بیزفوق العاده فداکارلیق گوسترمکده‌درلر. مثلا ایندی ساعت (۷)دن (۱۱)ه قدر بیر معلم درس ویره‌جکیرده، شاگردلرین ایکنجی حصه‌سینه‌ده گون اورتادان صونرا ساعت بیر یاریمدان ۴ یاریما قدر ینه‌ده تدریسه مشغولدر. معلم آزلیغیندان هر گون ایکی وقت‌ده درس ویرمك مجبوریتینده‌درلر.

قالان ۵ حومه‌ده‌ده مدرسه تاسیس ایتمك ایچون تدارکه، باشلانیلمیش و تبریزدن معلم گوندریله‌جکی بیزه یازیلمیشدر.

میانانین اوزینده کیچن ایل ایکی مدرسه وار ایدی بیریسی ۸ قلاسلی بیریسیده آلتی قلاسلی. ایکی مدرسه‌ده آلتی یوز طلبه تحصیل ایتمکده ایدیلر.

۲۶ آبان نهضتیندن ۱۰ گون صونرا بیر ده‌نه‌ده ۴ قلاسلی مدرسه آچیلدی اوزمان ۱۸۰ نفر شاگردی وارایدی بو ایل بو یئنی مدرسه‌ده فقط ۳۶۰ نفر اوشاق درس اوخوماقدادر. بو ایل او ۸ قلاسلی مدرسه‌میزه بیر قلاسدا علاوه ایدیلدیگیندن ۹ قلاسلی اولموش و طلبه‌لرینین صایی ایسه (۷۵۰) نفره بالغ اولموشدور.

تبریزدن ۳۸ نفر معلم ایسته‌میشیك و بیزه مساعد جواب ویریلمیشدر. ۶ قلاسلی مدرسه‌ده کیچن ایل ۲۴۰ نفر بو ایل ایسه ۴۰۰ نفر تحصیله مشغولدر.

۶ قلاسلی مدرسه‌نین محلی مصادره اولونان ملکلردن اولدیغینا گوره، آقای پیشه‌وری‌نین دستوری ایله همان ملك مدرسه‌یه همیشه‌لیك مال ایدیلمیشدر.

یئنی مدرسه‌نین محلی دولتی اولدیغیندان مدرسه‌یه ویریلمیشدر.

نهضتدن صونرا واغزالدا کارگرلر بالالاری ایچون ۴ قلاسلی مدرسه آچیلمشدر ۴۵ نفر تحصیل ایتمکده ایدیلر. بو ایل واغزالداکی شاگردلرین صایی هله لیکده معلوم دگیلدر.

میانانین کیچن ایللرده دولتین تثبیت آتباریندا ویردیکلری مالکانه بهره‌سی ۳ مین تومن اولازمیش.

بو ایل کندصدرلری محلی انجمنلر معرفتیله مالکانه توپلادیقلارینا گوره هله‌لیکده میانانین دولته ویره‌جکلری بهره‌نین نه‌مقدازدا اولدیغی معلوم دگیلدر. هرحالدا کیچن ایللره نسبتله آرتیق اولاجاغی تخمین ایدیلمکده‌دیر.

میانایا کفایت ایده‌جك قدر ایشیق ویره‌ن بیر مکمل الکتریك کارخانه‌سیده تاسیس اولونموشدر. شهره صو گتیرمك ایچون‌ده حاضرلیق آپاریلماقدا ایدی.

* * *

میانادان دونوشده، (بوستاناوا) محشردن بیر نمونه اولموشیدی. جمعه گونی مهر آیینین بشینده (بوستاناوا) دا، اطرافدان گلن کندلیلرین اشتراکیله تقریبا بش آلتی مین نفرلیك طنطنه‌لی بیر میتینق، (بوستاناوا) محلی قومیته‌سی طرفیندن تشکیل ایدیلمیشدی. بو میتینقه مرکزی قومیته نماینده‌لریندن آقای قیامی، آقای دوقتور جهانشاهلو آقای شاهین و سایرلری‌ده شرکت ایتمیشدیلر. میتینقین موضوعی بیر بولگوسی و دولته ویریلن غله باره‌سینده دانیشیلار ایدی.

بو میتینقده (قره‌چمن) دن تاباسمینجا قدر اولان کندلرین اهالی‌سی اجتماع ایتمیشدیلر.

یول بوئی کندلی قافله‌لری اللریندهاوچ رنگلی ایران بایراغی و آغ پارچالار اوزرینه یازیلمیش فرقه‌میزین شعارلاری تموج ایده‌ن حالدا، اوزاقیب گیتمکده‌ایدی. فرقه‌میزین رهبرلیکی ایله، اوز حقوقینا و اوز آتا یوردینا مالك اولوب، اوز مقدراتینی الینه آلان

بقیه‌سی ۳ نجی صحیفه‌ده

عراقدا آذربایجان ...

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

یالنیز عراق دولتی، انگلیس‌قوه‌لرینین بصره‌ده توپلانماسینا اعتراض ایتمدی دگیل، بلکه‌ده عراقداکی هیئت اجتماعیه‌نین یوخاری‌طبقه‌سی ایرانداکی انقلابی عناصرین فعالیتینه انگلیس دولتی‌نین زورایله جواب ویره‌جکی تصمیمنی گوردیکده نه‌قدر مسرور اولدیقلارینی علنی صورتده‌نشان ویردیلر اما بوطرفدن‌ده عراق دولتی اونون تاریخی‌محافلی و عراق اداره‌لری خلقین انقلابی فکرلرینه وایده‌آل‌لارینا جواب ویرمك مجبوریتنی حس‌ایتمك‌ده درلر. مترقی افکار و مصالحه ظاهرا رعایت اولونماسینا عراق دولتینه خارجدن‌ده نصیحت ویریلمه‌سی ممکندر، کیچن ایله قدر بو، تکامله دوغری گیتمکدن بیر اثر یوخ ایدی.

حتی بغدادا اولان خارجیلرده عراق ملتی‌نین آراسیندا وجوده گلن بو نهضته متوجه دگیل ایدیلر.

ایران آذربایجانی‌نین حوادثی و بیرانقلابی نهضتین بوولایتلرده وجوده گلمه‌سی، اورتا شرقده خصوصیله عراقدا چوخ درین عکس‌العمل حصوله گتیرمیشدر عراق مملکتینده چوخ شدتلی سانسور اولماسینا باخمیاراق بو خبر ایلدیریم سرعتله یاییلمیشدی.

ظلم و فشار آلتیندا، یاشایان عراق خلقی‌ده بوتون اورتا شرقین اهالی‌سی کیمی، آذربایجان نهضتینی اورتاشرقه‌نجات ویرن بیرنهضت آدلاندیرمیشلار.

عراقدا شدتلی سانسور موجود اولدیغیندان عراق‌ملتی، آذربایجانداکی نهضتین حقیقی جریانیندان مطلع اولمادان، (ایده آل) اوزیندن اونی یاخشی تشخیص ویردیلر.

آذربایجان نهضتی‌نین دنیاده بیر آزاجیق دیدیگوتدیدیسی کیسیلندن‌صونرا، خوزستانداکی ایران کارگرلرینین، بوتون اورتا شرقه تکان ویره‌ن اعتصابلاری عراق ملتینی‌ده حیرته سالدی؛ دنیاده انگلسلرین ان‌مهم نفت معدنلرینین بیرنده بیله بیر اعتصاب اولدیغینا تعجب ایتمکده‌دیلر.

خوزستان اعتصابندان صونرا، لبنان‌فلسطین وعراقدا چوق مهم‌اعتصاب ظهوره گلدی و عراق دولتی عراقین استمدادلی و اونی حفظ ایتمك ایچون آغیر مسئولیت آلتیندا اولدیغنی‌یاواش یاواش باشادوشدی. و بیردن‌بیره چوخ مشکل و اجتماعی مسئله‌لرین ئوننده قرار دوتدی.

آذربایجان نهضتی وجوده گلن گوندن، عراق سیاستمدارلاری ایکی یولدان بیریسینی انتخاب ایتمکدن باشقا چاره‌لری اولمادیغنی دوشونوردیلر: یا انگلیس‌لرین‌ویاخود شورویلرین‌طرفینی گرك دوتونلار و حقیقتده بیرنجی گوندن چون اولکی‌یولی انتخاب ایتمشدیلر اونی گیتمکه باشلادیلار. بو سیاستمدارلارین انقلابی نهضتلردن قورخمالاری خلقین ترقی‌یه و تکامله دوغری سیرایتمه‌لرینه انگل‌اولموشدور. ئوز استقلالی‌نین‌ایلك گوندن یابانجی بیردولتین نفوذی آلتیندا یاشاماغا تصمیم دوتموش بیر ئولکه، ایندی حقیقی استقلاله یتشمك‌ایچون ئوز الیله‌ئوزینه مانعلر ایجاد ایده‌بیله‌ر.

(لوموند) روزنامه‌سی مقاله سینین آخرینده‌سوروشور: عراق حکومتی‌نین حقیقی استقلاله نایل اولماسی ممکن‌درمی؟ اونون موفق اولماسینافرانسا امیدواردر دیه، ئوزی- ئوزینه‌جواب ویریر.

چویرمن ر. آذری

م. محمداوغ عباس

سووه‌تلر اتفاقیندا تعلیم و تربیت

«رهبر» بعضی فصللرینده اوشاق باغچاسنین هردسته‌سی ایچون آیریجا گوستریشلر ویریلیر (کیچیك دسته ۳ـ۴ یاش، اورتا دسته ۴ـ۵ یاش، یوخاری دسته ۵ـ۶ یاش) مثلا، فیزیکی مشقلر، معین قاعده‌یه گوره اوینانیلان اویونلار، ماهنی، طبیعتله تانیشلیق دا بوسیرا ایله گوستریلمیشدر.

بوجور بولگونین صنفی اولدیغی فصللرده بوتون دسته‌لر ایچون عمومی اولان پروگرام - متود گوستریشلری ویریلیر (مثلا مدنی - صحی - وردشلرینین تربیه ائدیلمه‌سی) و یا مکتبه قدر یاشداکی کیچیك و بویوك اوشاقلار آراسینداکی فرقلر گوستریلیر. (باراد یجیلیق اویونلاری، دانیشیغین انکشافی)

۱۰ - سووه‌ت اوشاق باغچاسینین مربیسی

سووه‌ت اتفاقیندا مربینین وضعیتی

سووه‌تلر اتفاقیندا سوسیالیزمین غالب گلمه‌سی بشریت تاریخینده ایلك دفعه اولاراق حقیقی خلق ضیالیلارینین میدانا گلمه‌سی و آرتماسی ایچون شرایط یاراتمیشدر. سووه‌ت ضیالیلاری بیلیك و تخنیکا ایله سلاحلانمیشدر، او خوشبختلیکی ایچون چالیشدیغی خلقه قیریلماز بیر رابطه ایله باغلیدر. سووه‌تلر اتفاقیندا، ضیالی بویوك دقت و قایغو ایله احاطه ائدیلمیشدر.

«عموم اتفاق قوموبیست فرقه‌سی تاریخینده» دییر: «سووه‌تلر اتفاقینین ضیالیلاری ده دگیشمیشدر. ئوز کتله‌سی اعتباریله سووه‌تلر اتفاقی ضیالیلاری تمامیله یئنی ضیالی اولموشدور. بو ضیالیلرین چوخی فعله و کندلیلار ایچریسیندن چیخمیشدر. بو ضیالیلر کهنه ضیالیلر کیمی قاپیتالیزمه دگیل سوسیالیزمه قوللیق ائدیر. ضیالیلر سوسیالیزم جمعیتینین حقوقجا برابر عضوی اولموشدور. بوضیالیلر فعله و کندلیلرله بیرلیکده یئنی، سوسیالیزم‌جمعیتی قورور. بوضیالیلر خلقه قوللوق ائده‌ن وهر بیر استثمار دان آزاد ائدیلمیش یئنی تیپلی ضیالیلر در. بشریت تاریخی هله بیر ضیالیلر گورمه‌میشدر».

سووه‌ت ضیالیلرینین سایی چوخ و ان مهم دسته‌سی معلملردر. معلمین رولینین اهمیتینی لنین و استالین دفعه‌لرله گوسترمیشلردر.

«یئنی معلم وظیفه‌سی، معلمین فعالیتینی جمعیتین سوسیالیزم تشکیلاتی وظیفه‌سی ایله علاقه‌دار ائتمکده‌در»

«یولداشلار. تبریکنیزه تشکر ائدیرم و قارشینیزدا دورات گنج نسلی یئنی‌حیات قورماغا حاضرلاماقدان عبارت اولان بویوك ومسئول‌وظیفه‌نین عهده‌سیندن گلمه‌نیزی آرزو ائدیرم». (لنینین معلملر قورولتاییندا).

«خلق معلملری گروهی سوسیالیزم اساسیندا یئنی حیات قوران ئولکه‌میزین بویوك زحمتکشلر اوردوسینین ان گرکلی حصه‌لریندن بیریدر». (استالین معلملر قورولتاییندا).

مرکزی فرقه قومیته‌سینین مکتب حقینده‌کی بوتون قرارلاریندا تعلیم و تربیه رولینین اهمیتی، اونین یتیشمکده اولان نسله بویوك تاثیری گوستریلیر. قوموبیست فرقه‌سی ۱۹۳۶ - نجی ایل ۴ ایبون تاریخلی «خلق معارف وزارتلری سیستماسیندا پئدالوژی تحریفلر حقینده‌کی» قرارینده «بیر علم اولان تعلیم و تربیت اصولینین و بو علمله مشغول اولان، اونی حیاتا کئچیرن مربیلرین حقوقینی بربا ائتمك»، اوشاقلارین تربیه سینده مربینین رولینی آلچالتماق ایچون هر بیرتشبثی آرادان قالدیرماق طلب‌اولونور.

سووه‌تلر اتفاقیندا مربیلر، اونلارین مادی وضعیتی، اونلارین ائدئولوژی جهتدن آرتماسی، اختصاصلارینین یوکسلمه‌سی‌ایچون چوخ بویوك‌قایغو گوستریر.

«سووه‌تلر اتفاقیندا خلق معلمی ائله بیر بویوك‌یوکسکلیگه قالدیریلمیشدر که او، بورژوا جمعیتینده او یوکسکلیکده هئچ بیر زمان دورمامیش و دورادا بیلمز. بو - اثباتی گرك اولمایان بیرحقیقتدر. بیز بو ایشی یئرینه یتیرمکه سیستماتیك‌اولاراق، دونه‌دن، اینادلی بیر صورتده اونین معنوی یوکسلیشی اونین حقیقی یوکسك آدا هرطرفلی حاضرلانماسی وباشلیجا اولاراق، ینه‌ده باشلیجا اولاراق اونین مادی وضعیتنی یوکسلتمکله گئتمه‌لیدر».

اوشاق باغچالارینین مربیلری کیچیك اوشاقلارین تربیه‌سی و اونلارین مکتبه حاضرلانماسی کیمی مهم بیروظیفه‌نی یئرینه یتیریرلر اونلارا سووه‌تلر ئولکه‌سینین گله‌جك وطنداشلاری اولاجاق یئنی نسلین تربیه‌سی کیمی مسئول بیر وظیفه تاپیشیریلیر. اوشاغین انکشافی اونین شعورینی تدریجی قورمالاشماسی، اونین باجاریقلارینین گئت - گئده اورتایا چیخماسی ومحکم‌لشمه‌سی کیمی گوزه‌ل بیر منظره یوخدر بو انکشافا رهبرلیك ائتمك ماراقلی آنجاق مرکب بیر وظیفه در. سووه‌ت اتفاقیندا مربی آدی چوخ شرفلیدر اونا «دنیادا بوتون قاپیتالاردان ان قیمتلیسی ان حل ائدیجی‌سی اولان بیر قاپیتال» اینانیلیب تاپشیریلیر. بونا گوره ده معلم حقینده دییلنلر اوشاق باغچاسی مربیسینه عایددر.

سووه‌ت اوشاق باغچاسی مربی‌سینه ویریلن طلبلر

مربی‌نین شخصی نمونه اولماسی اوشاقلارا چوخ بویوك تاثیر گوستریر اونین فکیرلری، ذوقی، حیاتا قارشی مناسبتی گوندن گونه اوشاقلارا تاثیر باغیشلاییر بونا گوره ده مربی‌یه چوخ بویوك طلبلر ویریلیر. او، سووه‌ت اوشاقلارینین تربیه سی کیمی شرفلی و مسئولیتلی بیر وظیفه‌یه لایق اولمالیدر. م. غورکی بو خصوصدا یازمشدر: «اوشاقلاری‌ستومك بوایشی توبوقدا باجاریر. **آنجاق اونلاری تربیه ائتمگی باجارماق بو، استعداد و حیاتی گنیش آنلاماغی طلب ائدن بویوك بیر دولت ایشیدر**»

اوشاق باغچاسینین مربی سی آشاغیداکی طلبلری تامین ائتمه‌لیدر.

سووه‌ت اوشاق باغچاسینین مربی سی سوسیالیست وطنینین پاتریوتی، ئولکه نین سیاسی حیاتیندا اشتراك ائدن فرقه‌لی و یا فرقه سیز اولمالیدر او، ئوز سیاسی سویه سینی یوکسلتمك اوغروندا یورولمادان چالیشمالیدر تربیه‌چی ئوز ایشی نین اوستاسی اولمالیدر.

اوندان اوشاقلاری‌سئومه‌گی‌اونلارین‌خصوصیتلرینی‌باخشی بیلمه‌گی، اونلاری ئوگره‌تمگی باجارماسی طلب ائدیلیر. مربی مکتبه قدر تربیه تئوریسینی تعلیم و تربیت ایش مه‌تودلارینی بیلملی ئوز اختصاصینی همیشه یوکسلتمه‌لی پداغوژی ادبیاتی ایزله‌مه‌لیدر.

میانا خاطراتیندان

۲ نجی صفحه‌دن بقیه

آذربایجان کندلی‌سینین مصرتی‌نی و اونلارین روحیه‌لرینین یوکسک‌لیگینی قلم ایله یازیب مجسم ایتدیرمک ممکن دگیلدر. دونه‌نه‌قدر استبداد زنجیری ایله باغلانان و ارتجاع یامباچاسی و کابوسی آلتیندا، اوزیندن و دنیادن خبرسیز قالان آذربایجان کندلی‌سی، سایر اولکه‌لرده ربع قرن ده ممکن اولمایان بیر سیاسی انتباهه قدم قویموش، او ایندی اوز مقدراتینی فرقه‌میزین تاکتیکی و گوستریشی اوزرینه دموقراسی اصولی ایله اوزی حل ایتمکده‌در. آذربایجانداکی امنیتین معنی‌سی بودر که، آذربایجانین بش حصه‌ده دورت حصه‌سینی تشکیل ویرمن آذربایجان کندلیسی اوز وطنینین گوزه‌ل آذربایجانین داغلاری، داشلاری و چوللرینین کشیکچی‌سی اوزی اولموشدور. جنت کیمی اولان وطن محیطی‌نین معطر هواسی، بیر ایل بوندان اوله قدر ارتجاعین پیس و متعفن نفسی ایله مسموم اولدیغینا گوره، اونی آزادانه استنشاق ایده بیلمه‌ین او چمنلر باغلار - سرین بولاقلار قارتالی آذربایجان کندلیسی، بوگون الینده وطن بایراغی، دیلینده آذربایجان نغمه‌سی اولدیغی حالدا، آچیق هوادا، آزادانه اوزینین و اوز وطنی نین گله‌جگینی داها دا آرتیق اطمینان بخش بیر صورتده تامین و تحکیم ایتمک ایچون چوللرده کندلرده و شهرلرده متینغلر، قوقرانسلار انجمنلر و جلسه‌لر ترتیب ویرمکده‌در.

مبالغه‌سیز دیه بیلیرم که، آذربایجان کندلی‌سینده گوردیگیم اتحاد و اتفاقه ممکن در شرق اولکه‌لرینین هیچ بیریسینده تصادف ایدیلمه‌سین. آذربایجان کندلی‌سی حقیقتا فرقه‌میزین رهبرلیگی اثری اولاراق رشد سیاسیه قدم قویموشدر. او، ایندی ترقی، علم، معرفت و مدنیت یولونی گیتمکده‌در، اونی هیچ بیر قوه بو گیتدیگی یولدان قایتارا بیلمز. اونون حقینی، آزادلیغینی، حریتنی و اکینه‌جک یثرینی یعنی وطنی‌نی کیمسه بیر داها الیندن آلا بیلمز اونلار آنلامیش‌لار در که، هر بیر ساحه ده خصوصیله غله‌یه عاید اولان باره‌ده، اوز اللری ایله قوردیقلاری آزاد حیات و آزاد تشکیلاتمیزین تقویت و تحکیمی ایچون، فرقه‌میزین او امرینی گرک یثرینه گتیرسینلر.

اونلاری ایندی‌یه قدر دوز سوز و دوغرو یول ایله آیدین مقصده چاتدیران فرقه میزین گوستریشلرینی داهادا آرتیق یثرینه گتیره جکلرینه امینیک. سیاسی عقل و رشده مالک اولان قهرمان آذربایجان کندلی‌سی الینده‌کی اوراق و چیگنینده‌کی تفنگ و باشینداکی مفکوره سیله آزادلیغیمیزین ضامنی در.

حمزه

سعادت نغمه‌سی

سوگیلم! چوخدان‌در جوشغون خیالیم،
تبسم له دولو دوداغیندا در.
شادلیق علامتی یاخیشلار ینده،
بیرده که قیزارمیش یاناغیندا در.

***

سنه یاغلیاندا اورك عشقمی،
اوخشاردی روحیمی بهار موسیمی.
بوتون عاشقلرده ایندی من کیمی،
اوز گوزه‌ل یارینین قوجاغیندا در.

***

ظلم و اسارته چکمیشیك قلم،
خوشبخت حیاتیمه شاهددر عالم،
بوتون شرق الینده بو شانلی فرقه‌م
ملی آزادلیغین دایاغیندا در.

***

عشقده هامو دان وفالی بلبل،
سوگیده اولمیان مثالی بلبل.
ازلده گونلری جفالی بلبل،
ایندی اوز گلی نین بوداغیندا در،

***

نه محنت ایزی وار، نه ئولوم، نه قان،
داها قاپولاری دویمور قار، بوران،
فخریمدر بو گونو گوردیگم زمان،
عمریمین گل آچمیش گنج چاغیندادر.

***

بو گوزه‌ل شن حیات، بو آیدین سحر،
و بیر یب خلقیمیزه تو کنمز هنر،
سیناقلاردان چخمیش نورخساز ایگیتلر
بیز یم آذرستان تو پراقیندا در،

***

آرتیق ایراندا دا آیلار دان بری،
دموقرات نهضتی دوتوب هر یثری،
تکجه بیر دردیم وار ظلمین زنجیری
قوجا شرق اللینین ایاقیندا در.

تبریز هاشم زاده

اعلان

مژده! مژده! مژده!

آذربایجان ملی توخوجی «ظفر» کارخانه‌سی خلقه ویردیگی وعده‌لرینی اجرا ایده‌رك، گونی - گوندن هر رقم محصولینی انکشاف ایتدیریب، دواملی، قشنك و اوجوز قیمته عمومین استفاده سینده قویماقدان ئوتری ستارخان خیابانیندا وطن قنادی سی مقابلینده «ظفر کارخانه سینین ساتیش شعبه‌سی» آدلی بیر مغازه تاسیس ایدیب، او جوز قیمته جزئی و کلی مقدارهر نوع جنس ساتیشا قویموشدر. عموم خانم‌لار و آقالارا خبر ویریلیر که غفلت ایتمه‌سینلر.

ش ۳۰۷ ۲-۳ آذربایجان ملی توخوجی ظفر کارخانه‌سینین مدیری-چاووشی

اداری اعلان

روزنامه اداره‌سی طرفیندن نماینده‌لیك و مخبرلیك شرایطی گوندردیگیمیز آقالاردان تقاضا اولونور تیزلیکله شرایطنامه‌نی تکمیل ایدیب بو اداره‌یه قایتارسینلار مایل اولمیان صورتده کتبی اولاراق اطلاع ویرسینلر که اونلارین یرینه باشقا نماینده معین اولسین. مدیریت ۲-۳

فرقه‌وی اعلان

بونیله بوتون شهر کمیته سینین فرقه‌عضولرینه خبرویریلیرکه ئوز عضویت کارتلاریغی مهر آیینین آخرینه کیمی مربوط حوزه سینده (کنترول اولدی) مهری ایله مهر ایتمه‌لیدرلر.

تبریز شهر کمیته‌سی

اعلان

آلتنجی ابتدائی کلاس‌ایچون ادبی قرائت کتابی نشر اولدی عمده ساتیلان یثری معارف‌انتشارات کتابخانه‌سی. ۱-۳ ش ۳۱۳

اخطار

شهر اداره سینده ایش اولماماق مناسبتیله ایش تقاضاسی ایدن اشخاصه بو وسیله ایله خبر ویریلیر بو اداره‌نین استخدام دایره‌سینه مراجعه ایتمکدن خود داری‌لیق ایتسینلر شهر اداره‌سی گله‌جکده بلدیه‌نین ایشچی یه احتیاجی اولورسا ایش و زحمت اداره‌سی وسیله‌سیله استخدام ایده‌جکدر.

ش ۳۱۵ تبریز بلدیه رئیسی

اعلان

بعضی اشخاصین سابقه‌سی باره‌سینده پست شهری وسیله‌سیله بی امضاء نامه‌لر مرکزی تفتیش کمسیونا یوللانیر و بعضاده گلایه اولونورکه بیزیم، یازدیغیمیز نامه‌لره ترتیب اثر ویریلمیر بووسیله ایله او فرقه یولداشلارینا خاطر نشان اولونور بو کمسیون بی امضاء نامه‌لره جواب ویرمکه مجبور دگل. بیر شخصین باره‌سینده ایرادی اولان بیرفرقه چینین گرك شهامتی اولوب ئوز معلومات و مدارکین آیدین صورتده حضورا یاکتبا بو کمسیونا بلدیرسین تا رسیده‌لیك اولسین.

مرکزی کمیته نین تفتیش کمسیونی

اعلان

ستارخان خیابانیندا موزیقال مغازاسینا شوشا جیرانی - آلاگوز - بیر بوسه ویر - خماردر گوزلرین - چال یاباخ - یثری دام اوسته یثری - دلی جیران لیلا - کوردون گوزه‌لی - قارا گوزلر - رقص - بنوشه و خان شوشنیسکی‌نین شوشانین داغلاری و باشقا صفحه‌لرده اوجوز قیمته ساتلماقدادر. ۲-۲

ش ۳۱۱ اون عدد صفحه آلانا بیرعدد پولسیز اولاراق تقدیم اولونور.

اخطار

اطراف شهر قصبه‌لرده اولان عدلیه دفترلریندن بو آخرلرده انحصار وراثت؛ مزایده حراج اعلانلاری آذربایجان روزنامه‌سی اداره‌سینه چاپ ایتمکدن ئوتری گوندریلیر بو وسیله ایله اونلارا خبر ویریلیر اوسته گوستریلان اعلانلاری گوندرمکدن خود داری‌لیق ایتسینلر. ۲-۳ مدیریت

اعلان

آذربایجان فرش شرکتی مرکزی اداره‌سینی امیر کاروانسراسیندان انجمن ایالتینین مقابلینده سابق ایش‌وزحمت اداره‌سینین بناسینه انتقال ویریب و بوتون ایش ساعتلرینده اشخاصین مراجعاتی ایچون حاضردر. ۲-۵

ش ۳۱۴ آذربایجان فرش شرکتینین مدیر عاملی- حسین نوبری

اعلان

سووه‌ت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان ایران جمعیتینین آذربایجان شعبه‌سی جمعیتین بوتون عضولرینه بیلدیریر که جمعیتین اداره هیئتینین نوبتی سه‌چگیسی بو گونلرده باشلاناجاقدر. جمعیتین اداره هیئتینین قرارینه گوره هیئت سه‌چکیسینده عضولیك حقینی مرتب صورتده پرداخت ایدن عضولر اشتراك ایده‌جکدر.

بونا گوره‌ده بوتون عضولر مهر آیینین ۲۱ نه قدر عضولیك حقینی تمامیله جمعیتین خزینه‌دارینا ویریب قبض آلمالیدیرلار. بئله قبضی اولمیانلارا سه‌چکیده اشتراك ایتمك ایچون ورودیه کارتی ویریلمیه‌جکدر. ۲-۳

جمعیتین اداره هیئتی صدری م.ع صفوت

سووه‌ت کتاب مغازه سینده

ستارخان خیابانی

تازا تورك صفه‌لری ساتیشا بوراخیلیب

۱ - چال یاباق. ۲ - بیر بوسه ویر. ۳ - یری دام اوسته یری.
۴ - خماردیر گوزلرین. ۵ - قارا گوزلر. ۶ - کوردوت گوزه‌لی.
۷ - آلاگوز. ۸ - شوشا جیرانی. و باشقالاری

بوگون **((وطن)) سینماسی** هرگون

شرق حیاتیندان بویوك سووه‌ت فیلمی

طاهر و زهره

اداری اعلان

بوتون شهر و قصبه‌لرده وقتی ئوتورمیش آبونه‌چی‌لریمیزده‌ن تقاضا اولونور ئوز آبونه پوللارینی تیزلیکله بواداره‌نین مالی شعبه‌سینه گوندرسینلر و بیرده آبونه ایستیه‌نلر اولجه آبونه پولونی گوندرمه‌سه‌لر اونلارین تقاضالارینه ترتیب اثر ویریلمیه‌جکدر. مدیریت ۳-۱۰

۱۳۱۸ خاطرات دفتریمده‌ن

آستفینک - آربوهاد

—۱—

بیز خاچاطور ایله بارون آوانسین میخانه‌سینده تانیش اولدوق اولنجی دفعه ایدی که من یولداشیمین اوزون مدت منه یروپاگاند ایتدیگینه گوره شراب ایچمگه حاضرلاشمیش ایدیم.

اول آخشام میخانه‌یه گئتدیك؛ یولداشیم توصیه ایلدیردی که شرابی ایچن زمان دادین آغزیما آلمایم، من هرنه قدر چالیشدیم سادا اوره‌گیم بولاندی و یالنز بیر استکان ایچه بیلدیم.

یولداشیم بیر ایکیسین آتدیقدان صونرا کله‌نی سیاسی ایدی، بوزمان بیر نفر ارمنی ایچری داخل اولدی. نه جور اولدی ایسه بیز اونونلا تعارف ایتدیك.

اودا بیزیله شراب ایچیب کئف لندی.

ایشیکه چیخدیقدان صونرا بیز اونون ایوینی تانیماق ایچون اونونلا بیرلیکده گذیرانا طرف یولاندیق.

***

خاچاطور بیر نفر کارگردر. اونلار بیر حیاط ایچه‌ریسینده ایکی همسایه‌درلر. خاچاطور ئوز آروادی، اوشاقلاری، آناسی و باجیسی ایله بیر کیچیك اوطاقدا یاشاییر. بو اوطاقدا قیمتلی بیر شی یوخدر. لاکن چوخ سایقه‌لی‌در. آغ قلمه تاختاسیندان بیر میز و نیچه صندل بو ایوین بیر طرفینه قویموشلار. ایکینجی اوطاق ایسه آنجاق بعضی خیریم - خیردا شی‌لری دوتاییلر.

بیز اوطاقدا اوتورجاغین خاچاطورین آروادی و صونرا قوجا آناسی ایله تانیش اولدیق.

بیزیم نظر: بیزی بیرده‌ن - بیره جلب ایده‌ن خاچاطورین باجیسی ایدی، او، گلیب بیزه خوش گلدینی! دئدی. او، لال ایدی، بیز فقط اونین «ع ...» حرفینین عربجه تلفظینین صسینه بنزه‌ر سسین ایشیدیردیك. لاکن اونون اوزینده ده‌رین بیر سه‌وینج دوشونولیردی.

خاچاطور خجالت چکن کیمی نظره گلیردی، چونکه او، بیزدن یذیرالیق ائده بیلمیردی.

دانیشیغا باشلادیق، هله بیز، ایوده ایکی خیردا قیزین اولدیغینی دا ایندی دوشونوروك.

اونلار جورابلارین گیتمکه، باشلارین داراماغا مشغول‌درلار من خاچاطورین قوجا آناسینا باخیرام. اودا بیزیم گلمه‌گیمیزه سه‌وی‌نیر.

آخی دیملی‌یم که منیم یولداشیم افسرلیك مکتبینین طلبه‌لریندن در. او، همیشه شیك گئینیر، سالم و شستیلی بیر بدنه مالکدر،

بونلار، بو فقیر خانواده اونون بورایه گلمه‌سینه افتخار ائدیرلر، چونکه اونلار بیر دفعه‌ده اولور - اولسون ایندیه کیمی بوجور بیر «جناب سرهنگ» و آقا ایله گوروشمگه و دانیشماغا جرئت ایتمه‌ییب صوفق اولماییبلار.

خصوصیله ارمنی‌لر افسرلرده‌ن داها آرتیق قورخوردیلار، چونکه اونلار دوگولیب - سه‌ویلدیکدن صونرا دژبانی طرفیندن توقیف اولوب زندانا دا دوشوردیلر.

نه ایتمك؟! بیزیمله بیر وطنده یاشییان نجیب بیر خلق ایله بیزیم اورتامیزدا آیریلیق سالمیش‌ایدیلار.

افسرلر، نظامی‌لر ملت دن آیری بیر حصه سایلیرایدی؛ چونکه اونلارین تشکیلاتی خصوصی سیاستلرین وخصوصی آدام لارین منافعینی حفظ ایتمك ایچون خصوصی شرائط اوزرینده وجوده گلمیش ایدی.

آخردا مطلق بیر سکوت هامینی بورویور.

خاچاطورین کیچیك قیزلاری قاوال چالیب مقدمه‌سیز اولاراق ارمنی‌جه اوخوماغا باشلاییرلار.

بو، بیزیم ایچون تعجبلی ایدی. دیمك اونلار بو فقیر محیط ده ئوز شیرین ترانه‌لری و گوزه‌ل سسلری ایله ۱۲ ساعت‌دن آرتیق خسروی کارخانه‌سینده ایشله‌ین آقالارینی هر گون آخشاملار او ایشده‌ن گلدیکده‌ن صونرا بئله‌لیکله دینجلدیرلر.

ابدی مذاکره‌لر

اول صفحه دن بقیه

بو ملی دوبغولارین جوشماسی و خلق کتله لرینین فشاری و هابئله دنیا دموکرات جبهه سینین باسقی‌سی آلتیندا مصر هیأت حاکمه سی و هابئله انگلیز حکومتی معاهده‌ده تجدید نظر ایتمك ایچون راضیلیق ویردیلر.

لیکن مصر افکار عمومیسی مذاکره لرین شروعینی خارجی قوه‌لرین تخلیه سینین عملی صورتده باشلانماسینا سودان ناحیه‌سینین مصره الحاق ایدیلمه سی اساسینا دایانماسینا موکول ایتمیش ایدی.

مصرده گرگینلیك سون حدینه یئتیشدیکی ایچون انگلیز پارلمنتی فوق‌العاده بیر اجلاس تشکیل ویردی.

انگلیز ایشچی‌ حکومتی صدری «اتلی» مصری تخلیه ایتمکه مصمم اولدیغینی اعلام ایتدی.

انگلیز محافظه‌کارلاری و اونلارین رأسینده «ولیستون چورچیل» شدتله بو قرارین علیهنه اعتراض ایتدیلر. «چورچیل» بوایشی انگلیز تاریخینده واقع اولموش ان بویوك خبط !آدلاندیردی و مسئولیتین «اتلی» حکومتینه عائد اولدوغینی اعلام ایتدی.

بو رسمی «وعده» لر و «تظاهر» لردن سونرا، مذاکره لر آلتی آیدان بری دوام ایدیر ...

بو مذاکره لر اثرینده مصرافکار عمومی‌سینین هیجان آتشی اوزه‌رینه سو سپمکه موفق اولان انگلیزلر، تولانیلماز مصرلی عنصرلری «قومونیست» ایلك و خارجی ئولکه‌لره سالیلماق جرم لری ایله توقیف ایدیب حبس‌لره گوندردیلر...

مذاکره‌لر دوام ایدیر، لاکن انگلیز هیأتی صدری «لرد استنز کیت» و انگلیز خارجی ایشلر وزیری مستر «بوین» طرفیندن پیشنهاد ایدیلن یئنی معاهده‌طرحی «۱۹۳۶» نجی معاهده سنین ایکنجی طبعیندن باشقا بیر شئی دگلدر.

بو پیشنهاد ایدیلمیش معاهده موجبنجه انگلیزلر ئوز قوه‌لرینی مصردن «فلسطین»، «عراق» و «ماوراء اوردونه» نقل ایده جکلر فقط بیر «احتمالی محاربه تهلکه سی» اوز ویردیکی تقدیرده انگلیزلرین یئنی‌دن مصره دونمکه حقی اولاجاقدر.

«سودانین» «مصره» ملحق ایدیلمه سی ده اورادا فعلی انگلیز اداره سی آلتیندا عمله گلن بیر رەفراندوما موکول اولموشدر.

مذاکره لره باشلانیلان تاریخدن ایندیه دك مذاکره‌لر بو اساسدان تجاوز ایتمه میشدر.

مذاکره لرین موفقیت سیز لیگی «صدقی پاشا» کابینه سنین سقوطینه سبب اولدوغی حالدا هله ده انگلیزلر و مصر حاکمه هیأتی ئوز لرینی امیدسیز گوسترمه‌مکده درلر.

ایش بو قرار اوزره گیده‌رسه مذاکره لر ابدیا دوام ایده‌جکدر.

انگلیزلرده بوندان باشقا بیرشئی ایسته‌میرلر. مذاکره‌لری اوزاتماقدان منظور مصر خلقی ایچون اله گلمیش اولان بو مناسب فرصتی آرادان آپارماق و انگلیز اگەمونیاسینی همیشه‌لیك اولاراق مصر وادیسینده ساخلاماقدان عبارتدر.

ناپلئونین دیمیش اولدوغی:

«مصرده حاکم اولان قدرت دنیایه حکم سوره‌جکدر.»

سوزینی انگلیزلر اونوتمیشلار در. مدبرانه‌ نی بیرانگلیز دریاسی حالینا گتیرمکه چالیشان انگلیز دیپلماسی‌سی و مستعمراتی اصلی‌ده مصری تخلیه ایتمکه اجازه ویرمه‌مکده در.

لاکن معروف آمریقالی ضرب المثله گوره: «بیر عده‌نی همیشه‌لیك سریبك اولار. هامی‌نی بیرمدت سریبك ممکندر لاکن هامونی همیشه سریبك امکانسیزدر»

اونا گوره‌ده نه مصر خلقنی و نه ده بوتون دنیانی بوکیمی تشبث‌لر ایله همیشه‌لیك گول‌وورماق ممکن دگلدر.

بالاخره بو ابدی اشغال دوره‌سینه و هابئله ابدی مذاکره لر مصر خلقنین اراده‌سی صون قویاجاقدر.

دنیا آزادیخواهلاری آذربایجان...

اول صفحه دن بقیه

چیقارماق و ایرانین حقیقی آزادلیق و استقلالینی تامین ایتمك اولدوغنی گوستردیکیمیز حالدا ارتجاعی منبع لردن تهمت و افترا و یالان سیلی آخماغا باشلادی - مرتجعلرین بو آلچاق ایشدن مقصد لری نهضتیمیزین اصل ماهیتنی گیزلتمك و اونی آیری‌شکده گوسترمك ایدی.

بئله بیر حالدا آزادیخواه قورولوشلار و آزادلیق سه‌وەن انسانلار وارقوه‌لریله نهضتیمیزدن پشتیبانلیق ایدیب و بو نهضتین ایران آزادلیق و حقیقی استقلالینین ضامنی اولماسنی گوستردیلر اونلار آذربایجاندا خلق اراده سیله یارانان آزادلیق حرکتنی آذربایجان و ایران خلقلاری‌نین قورتولوش یولی اولدیغنی هامویا ایضاح ایتدیلر. بیر مدت گئچه‌دی آرتیق دموکراتیك نهضتیمیزین اصل ماهیتی هامویا آشکار و ثابت اولدی حتی مرکزی دولت ایله باغلانان قراردادا دولت - آذربایجان نهضتنین دموکراتیك بیر نهضت اولدوغنی رسما تصدیق ایتدی - آرتیق نهضتیمیزین اصل‌ماهیتی هامویا معلوم اولدی. بو مرتجعلری اوزی قره‌آزادیخواه لاری ایسه اوزی آغ و باشی اوجا ایتدی.

• • •

دموکراتیق نهضتیمیزدن بری خلقیمیز سرعتله مدنیت ساحه‌سینده ایره‌لی گئدیب و قهرمان آذربایجان دموکرات فرقه سنین رهبرلیگی آلتیندا ینه‌ده داها آرتیق سرعتله ترقی علم و مدنیت ساحه‌سینده قاباغا گیدیر. نهضتیمیزدن بری ئولکه میزده یارانان بیلیملر و مهم موسسه‌لر آراسیندا رادیو استاسیونی‌ گورکمای بیر یئر دوتور اوندان ئوتری که‌بو وسیله‌ایله خلقمیز ئوز حق سوزلری و مشروع ایستکلرینی صریح صورتده بوتون دنیایه یتریب و بئله لیکه ارتجاعی منبعلرین افترا، یالان وفریلداقلارینین قاباغیندا موثر بیر عامل یاراتدی اوزاق نقطه‌لرده اولان آزادیخواه‌لاردا بو وسیله ایله داهاسیقی صورتده بیز ایله علاقه ده اولوب و آرادا اولان آزادلیق رشته‌سی داها دا محکملندی - آزادیخواهلار آرتیق علاقه و سئوینج ایله ئولکه میزین داخلی وضعیتی‌نین گونی‌-گوندن ترقیه دوغرو گیتمه‌سی فرقه میزین تاکتیکیندن خبردار اولوب و بوتولا برابر خلقمیزین وارلیغی، اوتون پارلاق و اوزون بیر مبارزه تاریخینه مالك اولماسی و آذربایجان خلقنین نه‌اینکه بیر ملت حتی سیاسی رشد تاپمیش بیر خلق اولدیغی بوتون دنیایه آشکار اولوب و بئله‌لیکه خلقمیز و نهضتمیز دنیائی بیر شهرت تاپدی.

بو او لحاظدان داها آرتیق اهمیته مالکدر که آزادیخواهلار بئله‌لیکله مبارزه جبهه‌سینده بیرسنگر ایره‌لی گیتمه‌لری و بونیله برابر ارتجاعین مبارزه میدانیندا بیر سنگرینی الدن ویرمه‌سی و آرتیق بیر شرق ملتنین قهرمانلیق و نهضتی ایله آزاد اولماسی و بئله لیکه ارتجاع جبهه‌سینده گونی-گوندن آرتماقدا اولان رخنه‌لرین داهادا گنیشلنمه‌سینی گوردولر - دنیانین بویوك سیمالرینین آذربایجان نهضتی باره سینده ویردیکلری نظریه نهضتیمیزین آزادلیق ساحه‌سینده نه درجه ده مهم اولماسنی گوستریر - اونلا‌سایان و باشقا بوکیمی بویوك شخصیتلرین نهضتیمیزی شرقده بیرینجی دموکراتیك نهضت تانینماسی اولدوقجا اهمیته مالك اولان و نهضتیمیزی حقیقی صورتده قیمتلندیرەن بیر مسئله‌در.

هابئله نهضتمیز ایران کتله لری ایران آزادیخواهلاری و آزادیخواه روزنامه لری و مطبوعاتی طرفیندن قیمتلنمیش و آرتیق درجه ده علاقه وصمیمیتله قارشیلانمیشدر ایران خلقی نهضتیمیزی آزادلیقینین ضامنی کیمی استقبال ایتمیشدر تك ایران خلقی و ایران آزادیخواهلاری‌دگل‌بلکه بیزدن یوزلر و مینلرجه کیلومتر فاصله ده یاشایان بوتون آزادلیق سئون‌خلقلار و آزادیخواه شخصلر نهضتیمیزی صمیمیتله قارشلامیش و اونا نسبت قلبلریندە حدسیز محبت علاقه‌سی بسله‌ییرلر - بیز بو علاقه دن نمونه اولاراق ئولکه میزه نسبت بعد لحاظندان اولدوقجا اوزاق اولان فرانسه ئولکه سنین ان شمالی نقطه لریندن بیری یعنی پادوکاله‌دن گلن بیر آزادیخواه فرانسه لینین مراقلی بیر مکتوبنی گلن نمره‌میزده عزیز اوخوجیلارین نظریندن گئچیره‌جگیك

دنیا خبرلری

اسماعیل صدقی پاشانین استعفاسی

مهر آیینین ٦ سیندا مصرین باش وزیری اسماعیل‌صدقی پاشا ئوز استعفاسینی ملك فاروقا گوندرمیشدر - شاه صدقی پاشادان تقاضا ایتمیشدر یئنی کابینه تشکیل اولانانادك ئوز کابینه‌سینده ایشله‌سین احتمال ویریلیر که صدقی پاشانین استعفاسی انگلیس ایله مصر آراسیندا آپاریلان و نتیجه‌سیز قالان دانیشیقلارا مربوط اولسون.

هند حکومت نماینده‌سیله مسیو مولوتفین گوروشمه‌سی

موقتی هند حکومتینین مخصوص نماینده‌سی مسیو مولوتوفیله مذاکره ایدیب بیر مقدار یئمه‌لی ماده‌لرین هندوستانا گوندریلمه‌سینی تقاضا ایتمیشدر مسیو مولوتوف‌هند ایله‌سووت اتفاقی دوستلوقناچوخ صمیمی علاقه گوستریب دیمیشدر که یئمه‌لی ماده‌لرین گوندریلمه‌سی بو ایلین آخرینه‌تك ممکن اولان دگلدر.

فرانسه‌ده یئنی اساسی قانون

لندن رادیوسنین خبرینه گوره دونن فرانسه‌نین یئنی اساسی قانونینین مسوده‌سی ملی شورا مجلسی طرفیندن تصویب ایدیلمیشدر بو یولدا ایکنجی قدم بو دور که آیا خلق بو قانونی تصویب ایده جك یایوخ؟ بو قانون موجبنجه جمهور رئیسینه آرتیق‌اختیار ویریلمیشدر.

یونانستاندا

یوناندا خلقدن یالانچی رای‌آلاندان سونرا شاه‌زور و دیکتاتورلیقلا یونان خلقینه تحمیل اولدی بو تولا فاشیست و سلطنت طلب عنصرلرین حکومت باشیندا اولمالاریلا یوناندا ارتجاعی عملیات باشلانیب قوشون و پلیس و اسطه‌سیله آزادیخواهلار حبس-توقیف و تبعید اولوندیلار آزادیخواه فرقه‌لرین کلوبلاری باغلانیب‌دیکتاتورلیق حاکمیتی یونان خلقینه تحمیل ایدیلدی ایندی بو اقتصادلی وارتجاعی عمللره قارشی آزادیخواهلار ئوزمبارزه‌لرینه دوام ویریب و بورولمادان آزادلیق یولوندا چالشیرلار. بیله‌کی آتن شهرینده منتشر اولونان (ریزوس پاس‌تس) روزنامه‌سی نئچه گون قاباق قومونیست فرقه‌سنین قطعنامه‌سینی منتشر ایتمیشدر بو قطعنامه‌ده یونان قشونی طرفیندن آزادیخواهلار علیهنه اولونان تجاوزلر شرح ویریلیب و دیبلمشدر که یونان‌قوشونونین ایشلری‌داخلی محاربه‌نی گوجلندیریر. بو محاربه یالنیز انگلستان امپریالیزمی نفعنه اولاجاقدر - بتون یونان خلقنین بدبختلیگینه علت انگلیس قوشونلارینین یوناندا قالمالاریدر.

بوغازلار حقینده

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

سووت دولتی نین ایندیکی اعتراض هابئله ۱۹۴۴ نجی ایل نوامبر آیینین ٤ نده‌سووت دولتی آلمانیانین‌قارادنیزی تصرف ایتمك نقشه‌سینی و او خصوصدا سووت حکومتینین گوندردیکی اعتراضی، ینه‌ده ۱۹۴۴ نجی ایل ژوئن آییندا گوندردیکی اعتراض‌نامه‌نی قید ایتمیشدیر و خاتمه‌ده‌بئله یازمیشدیر:

«بو سببدن ۱۹۴۵ نجی ایلده۳بویوك دولتلر بئله تصمیم دوتدیلار.

۱ - مونترلو معاهده‌سی قارادنیز بوغازلاری حقینده ایندیکی زمانیله موافق‌اولمادیقدان اوچ بویوك‌دولتلر نظره آلیرلار که بوباره‌ده‌ده تجدیدنظر اولونسین.

ب - هر اوچ دولت‌لر موافق‌در که بو مسئله اوزره ایکنجی‌قدم‌اولاراق ۳ بویوك دولتلر ئوزلری‌مستقیم صورتده‌ترکیه‌دولتیله‌مذاکره‌ایتسونلر»

سووت‌دولتی‌بونا اساسلاناراق ۷ اوتدا بیر نوتا گوندریب ونوتادا بونلاری قید ایتمشدیر.

«۱- بوغازلار قارا دنیز دولتلرینین تجارتی گمی‌لرینین گئچمه‌سی ایچون همیشه آچیق اولسین.

۲- بوغازلار قارا دنیز دولت‌لرینین حربی گمی‌لرینین گیچمه‌سی‌ایچون همیشه آزاد اولسین.

۳- قارادنیز ساحل لرینده واقع اولمیان دولت‌لرین حربی گمی‌لرینین گئچمه‌سی‌ممنوع اولسین دیگردولتلرین حربی گمی‌لری گئچمه‌سیندن ئوتری قارادنیز صلاحیت دار مقاماتین رایی اولمالی‌در.

٤- چون قارا دنیزه داخل وخارج اولماق یولی فقط بوغازلاردان‌در۲اودر که بوغازلاردا ترکیه وباشقا قارادنیز دولت‌لرینین صلاحیتی اوزره بیررژیم یارادیلسین.

٥ - سووت و ترکیه دولت لری قارا دنیزه گمی‌لرین گلیب گیتمه‌سنه و امنیته هامودان آرتیق علاقه‌دار اولدیقلاری ایچون گرك قارا دنیزین امنیت وسالملی‌تامین‌ایتمکده ایکی‌سی‌ده شریك اولسینلار.»

ترکیه دولتی بو یادداشتی مطالعه ایتدیکدن صونرا اوت آیینین ۲۳ نده سووت دولتینه جواب گوندرمیشدر ترکیه‌دولتی‌ئوزیادداشتیندا‌قیدایتمشدیر که، ترکیه ئوز وظیفه‌سینی بوغازلار حقنده انجام ویریبدر‌ثانیا سووت‌دولتی بیر دفعه‌ده اولورسا اولسین ترکیه‌یه مراجعه ایتمه‌ییب‌در؟ ترکیه دولتی سووت نوتاسینداقید اولان مطلب‌لری تمامیله انکار ایتمشدیر صونراترکیه‌نین یادداشیندا بئله قید اولونور:

ترکیه دولتی حاضردر روسیه‌نین گوندردیکی نوتانین ۳ماده‌سینی (۱-۲-۳نجی ماده‌لری) اساس قراروئریب مذاکره‌یه‌باشلاسین‌البته‌ترکیه‌بو۳ماده‌یه صونرا بیرپارا ملاحظه‌لر قیدایده‌جکدیر. ولی ترکیه دولتی سووت نوتاسنین ٤-٥ نجی ماده‌لریله مخالف دیر، بو ماده‌لری رد ایدیر.

۱۹-٦ نجی ایل سپتامبر آیینین ۲۸ نده سووت‌یادداشتیندا بئله‌یازیلیر:

«ترکیه دولتی، سووت نوتاسنین ۳ ماده‌سینی قبول ایتمه‌سی، مسکوادا رضایتله تلقی اولونور. ولی چون ترکیه دولتی بو ایشه منفی نظرایله باخیر لازم گلیر که سووت دولتی آرتیق شرح ویرسین.»

سووت دولتی گوندردیگی‌یادداشتیندا ترکیه‌نین دقتینی قارادنیز ساحل‌لرینه جلب ایدیب دییر:

«بوغازلار بیریول‌در که قارا دنیز ساحل‌لرینده واقع اولان مملکت لرین سرحدلرینه منتهی اولور.طبیعی‌در که سووت دولتینی‌بوندا آرتیق‌سهمی وار. آیدین‌در که بوبوغازلارین اهمیتی سایر بغازلاردان آرتیق‌در.

بو بوغازلار جبل‌الطارق وسوئز کانالینا اوخشاماز بو ۱۹۳٦ نجی ایل معاهده سینده‌ده قید اولونیب‌در. هیچ دلیل یوخدور که‌بو خصوصدا مذاکره تاخیره دوشسین. ترکیه دییر سووت دولتی نوتاسیندا قید اولان ٥نجی‌ماده ترکیه استقلال و حاکمیتنی هده‌ییر، حالبوکه ترکیه دولتی بو خصوصدا مذاکره ایتمه‌میش چالیشیب که‌سووت دولتی‌نین یادداشتینی رد ایتسین.

ترکیه دولتی دییر بیز سووت دولتی‌ایله دوستلیق رابطه‌سی ساخلیاجایق. لکن عماده بونین عکسین نشان ویریر، چون ترکیه و سووت‌دولتلری بو ایشده آرتیق علاقه مندیرلر، اودر که هرایکی‌سی تشریك مساعی‌ایتمکه بوغازلارین امنیتین حفظ ایده‌بیلرلر، بوترکیه حاکمیتینه‌تجاوز ایتمك‌دگیل.

بوندان علاوه ترکیه‌نین قارادنیز دولتلریندن اطلاع‌سیز بوغازلار حقنده ئوزگه دولتلرله مذاکره ایتمه‌سی‌ایسه قارادنیزدولت لرینین منفعتینین‌عکسینه‌در سووت دولتی ۲۱۰۰ کیلو متر اوز ونلقیندا قارادنیز ساحلینده واقع‌اولیب و بورادا منفعتی وار. اودر که لازم گلیر اولدوقجا احتیاطلی اولسین. بونلار نشان ویریر که سووت دولتی نه‌ایچون بغازلارین امنیتینه علاقه‌مند-دیر گرك بیررژیم یارادیلسین که بوتون قارادنیزدولتلرینین منفعتی حفظ اولونسین و لازم دیر که، تیز لیکله بیر قونفرانس‌تشکیل ویریب بو مسئله حل اولونسون.»

داخلی خبرلر

زنجاندا سووت اتفاقیله‌مدنی علاقه ساخلیان جمعیتین قونفرانسی

مهر آیینین ۷ سینده زنجاندا سووت اتفاقیله مدنی علاقه‌ساخلایان جمعیتین ایکنجی قونفرانسی باشلانیشدر. قونفرانسدا جمعیتین هیئت عامله سی آلتی آیلیق گزارش ویریب و یئنی هیئت انتخاب اولونموشدر.

تبریز دولت تیاترینین آقتورال هیئتی سرابدا

تبریز دولت تیاترینین آقتورال هیئتی جمعه گونی مهر آیینین ٥-نده اهالی‌دن ئوتری بویوك نمایش ویرمیشدر. نمایش اهالی طرفیندن بویوك روح یوکسکلیکیله قارشیلانمیشدر.

آذربایجان مطبعه‌سی